

Vallavanema rubriik

Rauno Kuus

Taas on käivitunud uus hajaasustuse programm, kus ka Puurmani vald osaleb. Programmi eesmärgiks on hajaasustusega maapiirkondades elavatele lastega peredele heade elamistingimuste tagamine ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele hajaasus-

tusega maapiirkondades. Meie vallas ei saa taotlust esitada Puurmani aleviku, Pikknurme külakeskuse ja Saduküla küla elanikud, kuna tegemist tiheasustusega ja reoveekogumisaladega. Kõigil ülejäänutel on võimalus toetust küsida, kui taotleja vastab esitatud tingimustele. Järgnevalt üritangi olulisema võimalikult lihtsasti lahti seletada.

Toetust saab taotleda majapidamiste veesüsteemide, kanalisatsioonisüsteemide, juurdepääsuteede ning autonoomsete elektrisüsteemide rajamiseks. Veesüsteemide osas

toetatakse kaevude rajamist (ka puhastamist) ja vajalike veepumpamise- ja puhastamis-seadmete ning torustike ehitust ehk inimesel on võimalik saada veetoru ots kaevust tuppa. Hoonesiseseid töid (torustiku ehitus, kraanikausside paigaldus jne) ei toetata. Kanalisatsioonisüsteemide osas rahastatakse kogumismahuti, imbsüsteemi, filterväljaku, biopuhasti ja nende ühendamisest vajalike hooneväliste torustike ehitamist ning ühendamist elamusiseselega. Toetatakse ka ühisveevärgi ja – kanalisatsiooniga liitumist. Võimalik on ehitada ka mitme naabri peale ühiseid süsteeme. Juurdepääsuteede osas toetatakse elamuni viiva tee ehitamist või korrastamist. Abikõlblikud on teepõhja ja –katte ehitamine, sildade ja truupeide rajamine, teeala kuivendamine (kraavide kaevamine). Autonoomsete elektrisüsteemide osas saavad taotlust esitada need majapidamised, kellel täna puudub elektriliitumine ehk need, kelle majapidamises täna üldse voolu ei ole.

Toetust saavad taotleda isikud, kelle elukoht rahvastikuregistri andmetel hiljemalt alates 01.01.2013 on majapidamine, millele toetust taotletakse ning taotleja leibkonda kuulub vähemalt üks taotluse esitamise hetke seisuga kuni 18-aastane isik, kelle elukoht rahvastikuregistri andmetel hiljemalt alates 01.01.2013 on

samuti majapidamine, millele toetust taotletakse. Majapidamine peab olema kantud ehitisregistrisse ja kasutusel aastaringelt. Taotlust võib esitada ka mitme majapidamise peale. Kui näiteks teie peres pole alla 18-aastast last, aga naabril on, siis võite esitada koos taotluse ühiste süsteemide või tee rajamiseks.

Maksimaalne toetus programmist on ühele majapidamisele 6500 eurot. Taotleja peab lisama omalt poolt vähemalt 1/3 ehk 33,33% projekti abikõlblikest kuludest. Näiteks teie planeeritavad tööd maksavad kokku 6000 eurot, siis 4000 saate toetust ja 2000 peate ise panustama. Toetuse saamiseks tuleb esitada järgnevad

dokumendid: 1. Täidetud taotlusvorm; 2. Projekti eelarve; 3. Omafinantseeringu garantiikiri; 4. Hinnapakkumised; 5. Veeanalüüs, kui soovitakse rajada veetorustikku või kaevu ja paigaldada seadmeid. Kõik need dokumendid ja ka programmi määrus ja tingimused on üleval Ettevõtjate Arendamise Sihtasutuse veebilehel www.eas.ee, Jõgeva Maavalituse veebilehel www.jogevamv.ee ja Puurmani valla kodulehel www.puurmani.ee.

Taotlusi saab esitada kuni 4. oktoober 2013. Puurmani valla poolt jagab täiendavat informatsiooni vallavanem Rauno Kuus (tel. 5342 6431; e-mail: rauno@puurmani.ee). Olge julged küsima.

Meie valla Mägisoo pere pärjati kogukonna pärli tiitliga

Pööra küla Piiri talus elab perekond Mägisoo, kes saab edukalt hakkama oma majapidamisega ja naabrite abistamisega ning lööb aktiivselt kaasa ka Härjanurme Maarahva Seltsi ettevõtmistes.

Peremees Aado sõnul püüab ta jõudumööda tegelda nii isikliku majapidamisega kui aidata vajadusel ümbruskonnas elavaid inimesi. Ta läheb läheduses elavatele inimestele appi, kui näiteks talvisel ajal on tarvis lund lükata või suvel kusagil heina niita. Samuti aitab ta põllutöid teha ja on muudestki ettevõtmistest oma abi pakkunud.

Ametilt on Aado bussijuht ja tegelikult on majapidamine pereema Anne õul. Kasvatatakse lihavesiseid ja koduses ma-

japidamises on tänava valmis saanud suurem kogus silo 35 lihavesise tarvis. Peremehe sõnul on lihavesistega tegelemine enamasti abikaasa Anne töö. Talvisel ajal toob Aado vabadel päevadel loomadele söimesse nelja-viie päeva sööda valmis. Majapidamises kasutatakse ainult ainult silotegemisel, kõige muuga saab pere oma jõududega hakkama.

Anne hobiks sai nelja aasta eest leiva küpsetamine. Innustust sai ta selleks Pajusis koolitusel osaledes. Tema eestvedamisel asutati tänava jaanuaris endise koolimaja ruumides käsitöötuba, kus kootakse kangast, ömmeldakse, tehakse lapitööd. Iga uue oskuse, mille Anne omandab, tahab ta kohe teistele edasi anda. Tema sõnul

Mägisoo pere oma kodutrepil nende austamise päeval.

on kohapeal tugeva kogukonna aluseks küll Härjanurme Maarahva Selts, aga ühine käsitöötötegemine toob rahvast aktiivsesse kogukonnaellu juurde.

Pidulikul päeval oli kohal palju rahvast, nende hulgas maavanem, abivallavanem ja minister. Eesti Kodukandi

Ühendus on koostöös regionaalministriga loonud väärt algatuse, märkamaks neid peresid, kes suudavad hoida korras nii isikliku majapidamise kui ka olla toeks ja abiks oma küla või piirkonna inimestele.

Ell Maanso

Vanade tantsude päev.

Mõisapäevade töögrupp.

Leivakoda tollakuuris.

Selle suve mõisapäevadel oli külastajaid palju. Sisus oli traditsioonilist, aga ka uut. Näiteks küpsetuskoda tollakuuris, mida pidas Jana Kuusk. Huvi pakkusid vanade Puurmani fotode väljapanek, ööekskursioon, maalinäitus, vanade tantsude päev ja kontserdid.

Puurmani vallavalitsuse määrus 15.08.2013 nr 4

Hääletamise korraldamiseks valimisjaoskondade moodustamine

§ 1. Valimisjaoskondade arv. Moodustada Puurmani vallas kaks valimisjaoskonda. Valimisjaoskonnad on alalised. Muudatustest teatada Vabariigi Valimiskomisjonile ja rahvastikuregistri vastutavale töötajale.

§ 2. Valimisjaoskondade piirid ja hääletamisruumide asukohad. (1) Valimisjaoskond nr 1 piiridesse kuuluvad Puurmani alevik, Laasme

küla, Tammiku küla, Tõrve küla, Kursi küla, Kirikuvalla küla, Altnurga küla, Jürüküla küla ja Pikknurme küla. (2) Hääletamisruumi asukoht on valimisjaoskonnal nr 1 eelhääletuspäeval ja valimiste päeval Puurmani alevikus Tallinna mnt 2//4/2 Puurmani Noortekeskuse saalis. (3) Valimisjaoskond nr 2 piiridesse kuuluvad Saduküla küla, Pööra küla, Härjanurme küla ja Jõune küla. (4) Hääletamisruumi asukoht on valimisjaoskonnal nr 2 eelhääletuspäeval ja

valimiste päeval Saduküla külas Mõisavahe tee 29 endise kooli saalis. § 3. Valimisjaoskond, kus valijad saavad hääletada väljaspool oma elukohajärgset jaoskonda. Väljaspool oma elukohajärgset jaoskonda saavad valijad hääletada valimisjaoskonnas nr 1 Puurmani alevikus Tallinna mnt 2//4/2 Puurmani Noortekeskuse saalis.

§ 4. Valimisjaoskond, kus saavad hääletada valijad, kelle elukoht rahvastikuregistris on Puurmani valla täpsusega. Valijad, kelle elukoha andmed

on rahvastikuregistrisse kantud Puurmani valla täpsusega, saavad hääletada valimisjaoskonnas nr 1 Puurmani alevikus Tallinna mnt 2//4/2 Puurmani Noortekeskuse saalis.

§ 5. Määruse rakendamine (1) Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avalikustamist. (2) Määruse jõustumisest kaotab kehtivuse Puurmani Vallavalitsuse määrus nr 3, 13.08.2009.a." Hääletamise korraldamiseks valimisjaoskondade moodustamine".

Volikogu otsustas juunikuus

1. Moodustada Puurmani Vallavolikogu liikmete valimiseks Puurmani valla territooriumil üks valimisringkond nr 1. Mandaatide arv valimisringkonnas on 11. Valimisringkonna piirid kattuvad Puurmani valla haldusterritooriumi piiridega.
2. Puurmani valla valimiskomisjoni moodustavad Jana Kuusk, Elle Kuuse ja Ene Pint. Asendusliikmeks Tiina Ilves.

Muutused Puurmani valla koolielus

Hüvasti Puurmani Keskkool/Gümnaasium

Käesoleva suve algus on kurb ja gümnaasiumile lõplik. Iial enam ei saa Puurmani Gümnaasiumi lõputunnistust ükski noor nende kaunite majaste vahelt. Alates uuest õppeaastast jätkab kool kahjuks põhikoolina. Hariduselu „rapsivad“ ja kohati ka ennatlikud muudatused on teinud oma töö.

Kool, mis alles eile oli, andis gümnaasiumiharidust heal tasemel, on nüüdseks vajumas ajaloo hämarustesse. On kurb ja veidike piinlik, et uue Põhikooli ja Gümnaasiumi Seaduse alustalad kõiguvad ja raske on leida tõelistele väärtustele tugipunkte. Haridusministeeriumi nõue kolmest õppesuunast on tänaseks taandunud, kokkuleppele ei jõuta ka koolide rahastamisküsimustes.

Vaadates 9. klassi kahekümnet noort lõpetajat ja teades nende suunavalikuid edasiõppimisel, võin kahetsusega tõdeda, et enamusi noori, kes siit lähevad, ei naase enam kodukanti... Veel täna saame rääkida tublidest gümnaasiumilõpetajatest, kes elus väga hästi edasisaanutena, on toonud kodukandile kuulsust, olles lõpetanud Puurmani Gümnaasiumi.

Alates järgmisest aastast võtavad Tartus ja Põltsamaal asuvad gümnaasiumid meie kasvandikud enda hõlma alla lootuses, et nad annavad sama tasemega hariduse, nagu nad meilt oleksid saanud. Aastate ja aastakümnete jooksul on meie kooli lõpetanud väga tublid ja nüüdseks juba Eesti ühiskonna, rahvusvahelise või kogukonna tasandil tunnustatud inimesed.

Lubage siinkohal välja tuua mõned neist – Ilmar Koppel (akadeemik), Rein Lauks (kunstnik), Peeter Allik (kunstnik), Elmar Trink (näitleja), Georg Pelisaar (Põlva linnapea), Kalmar Kurs (Haridus- ja Teadusministeeriumi Avalike ja välissuhete osakonna juhataja), Kalev Kurs (vallavanem), Rauno Kuus (vallavanem), Ell Maanso (kodukanti tutvustavate raamatute autor ja pedagoog) ja paljud teised.

Tublid on ka inimesed, kes teevad oma igapäevast maaelu arendavat tööd või kes on üles kasvatanud tublid ja töökad lapsed ja lapselapsed. Paljudest kooli vilistlastest on saanud koolilõpetajad, kes on oma oskusi ja teadmisi jaganud paljudele järeltulevatele põlv-

Puurmani 9. klassi lõpetajad 2013.

Puurmani õpetajad 2013.

dele - Eda Sääsk, Kaire Pettai, Juta Pihlapuu Helina Amur ja Maia Vösu. Staažikaimad, üle 17 aasta koolielu arendusse ja teadmiste omandamisse panuse andnud õpetajad ja töötajad on: Kaie Kallak (38 a), Eha Aab (35 a), Rein Paap (34 a), Anneli Rebane (29 a), Anu Martis (28 a),

Juta Pihlapuu (25 a), Eda Sääsk (24 a), Jana Kuusk (24 a), Kaire Pettai (17 a). Puurmani Gümnaasiumi viimase 56. lennu lõpetavad 10 noort, kellest Triin Teugijas lõpetab hõbemedaliga. Kooli ajaloo jooksul on saanud kuld- ja hõbemedaleid alljärgnevad lõpetajad:

Kuldmedaliga lõpetajad:

1. Rita Valk 1980
2. Anne Märdimäe 1983
3. Eve Jürisoo 1984
4. Tiit Mauer 1986
5. Heldi Kuus 1992
6. Sirje Schasmin 1992
7. Katariina Tuulik 2005
8. Liis Talpas 2005
9. Heigo Talpas 2005
10. Jürgen Järvik 2005
11. Katre Viilvere 2006
12. Marilyn Mölder 2007

Hõbemedaliga lõpetajad:

1. Mari Roots 1959
2. Anne-Lii Paju 1963
3. Maimu Halliste 1964
4. Anne Orav 1988
5. Pille Jürisoo 1988
6. Kaie Vahtrik 1993
7. Marge Pettai 1994
8. Kersti Esnar 1996
9. Elo-Kai Niilo 1996
10. Rena Aab 2000
11. Maris Mäeotsa 2001
12. Helen Niklus 2001
13. Kristo Piiraja 2001
14. Jaak Kask 2002
15. Katrin Saar 2003
16. Ly Lindman 2003
17. Maris Tooming 2007
18. Marek Kõllo 2007
19. Riin Teugjas 2013

Sportlase aumedal, mille kujundas meie kooli kauaaegne kehalise kasvatuse õpetaja Viktor Kuik, antakse välja igal õppeaasta lõpul kooli parimale sportlasele. Läbi kooli ajaloo

on saanud medali sportlike saavutuste eest:

1. Aivar Lankov 2002
2. Leo Lindman 2003
3. Heigo Talpas 2005
4. Raido Kruustük 2006
5. Rene Rebane 2007
6. Marten Järvik 2008
7. Jaanika Rähn 2009

Viktor Kuik kujundas viimasele lennule nimelised mälestusmedalid gümnaasiumi lõppemise puhul, mis anti lõpetajatele kätte lõpuaktusel sõnadega: HÜVASTI, KESKKOOL.

Kallid vilistlased, pedagoogid ja töötajad, võtke sellest 56aastasest perioodist kaasa parimad mälestuskildud. Kätkegu vilistlastel neis mälestuskildudes teismeeast täisealiseks saamise võlud ja valud, rõõmu ja õnne täis esimesed armumised, heatahtlikud klassisisised naljad õpetajate ja kaasõpilaste aadressil, pingelised eksamiperioodid, lõputu õppimine ja suvevaheaja ootus ning võidukas koolilõpuaktus, mil saite keskkooli või gümnaasiumi lõputunnistuse. Lõpptulemus on - 56 aastat kauneid mälestusi, teotahelisi meie kooli lõpetanud inimesi ning vana armas koolimaja uus säravas kuues, oodates Teid kõiki 30.11.13 kooli 90. sünniaastapäevale! Kohtumiseni!

Tiina Oolo, direktor

Sadukülas on viimane koolikell helisenud

Saduküla lõpupilt 2013.

Tänaseks on juba hulk vett merre voolanud päevast, mil Sadukülas viimane ja ka viimne koolikell helises. 247 aasta jooksul oli Saduküla ja selle ümbruse inimestel võimalus lasta oma lastel lugemis- ja rehkendamisoskused saada selgeks kodulähedases koolis. Koolis, kus õpetajal jätkus aega iga õpilase jaoks. Meenub ema, kes kevadel tänas meie õpetajaid, öeldes, et mujal poleks tema kaks poega küll põhikooli lõpetanud. Poistega oli tõesti tegemist omajagu.

Taasiseseisvunud Eesti rahvastik on aina vähenenud. Vähenenud sündimata jäänud laste, tööd ja leiba otsima läinud noorte arv. Ja see on toonud ja toob kaasa koolide sulgemise. See aga omakorda paneb noori mõtlema, kas asuda elama piirkonda, kus puudub kool või ei. Miks see kõik nii on läinud? Lühidalt võetuna arvan nii, et riigis on tegeldud teiste asjadega ja eesti rahvuse püsijäämine pole võimalolijaid väga huvitanud või pole enam aega jagunud. Ometi on maaelanike olemasolul on ka veel riigi püsimiseks strateegiline tähendus. Igatahes on õppetunnid Saduküla koolis lõppenud. Meie

teigus ja kokkuhoidev kollektiiv lagunenu. Enamus õpetajatest on leidnud töö uutes koolides, jäänud pensionipõlve pidama. Ainukesena on avatud uutele väljakutsetele meie staažikas algklassiõpetaja Ülo Raadik. Usun siiralt, et tema ja teiste meie õpetajate antud õpetused ning juhatused on andnud meie koolist lahkujatele eluks vajamineva tugeva vundamendi, kuhu edukalt toetada oma elu. Tänu meenutavad vilistlased Hilda Rehemaad, Hilja Pälli, õpetajaid Ustaveid, Egloneid. Kaua ja pühendunult töötasid koolis Tiiu Kirsimäe, Elle Karu, Marianne Orgulas, Eha Kuld, Tiina Kokk, Anne Maarand, Raissa Vainomäe, Eha Niglas.

Hea on vähemalt seegi, et maja ei jää tühjaks ning siin leiab külarahvas mitmesuguse tegevuse. Saal ja söökla annavad ka edaspidi võimaluse elu tähtpäevi tähistada. Ning lõpetades koolijuhina seda viimast kirjatööd, soovin, et jätkuks meil ikka neid inimesi, kes seda enam kui sajandivanust ja samas noort hoonet kasutada tahavad. Tundke elust rõõmu! Tervist teile kõigile!

Raivo Põldaru

Lõpetas Puurmani 7-klassilise kooli õppenõukogu protokoll 7. klassi kohta kevadest 1954. Selle originaal asub Rakvere arhiivis. Kõik 7. klassi õpilased lubatakse eksamitele ja need 33 õpilast peaksid moodustama esimest korda kooli ajaloo 8. klassi. Keskkool on loodud! Tegelikult läks nii:

Lahkusid: Aasmets, Vello – tehasesse tööle; Kabel, Virve; Kalbin, Voldemar; Kaljulaid, Arvo; Kask, Valdur; Kondas, Vello; Kool, Meeli; Kukk, Linda; Kummisaar, Jaak; Liivoja, Maimu Kuremaale; Mäesepp, Arvo kutses kooli; Narva, Luule; Pedjasaar, Ants; Pensa, Lembit kinomehhaanikuks; Petti, Ülo; Pokk, Ludmilla; Posti, Malle; Suuroja, Jaan; Tokman, Hilda; Treier, Rein; Vomm, Rein.

Nendele 12 õpilasele lisanud Alabert, Ants; Juhkam,

Aastatetagune meie keskkooli algus ja tänavune lõpp

Meie keskkooli 1958. a lõpetajad.

Leili; Junts, Helgi; Koppel, Ilmar; Mauer, Heino; Mölder, Viivi; Pensa, Vello; Pärn, Pilvi; Sikk, Helvi; Tamm, Tiiu; Tiit, Silvi ja Veedler, Maie-Mall tuli õpilasi juurde ka mujalt. Laevast näiteks Veedler, Silvi, Jes-

se, Linda, Rõõmus, Hilje, Pajuleht, Milvi, Aarand, Valdur ja Seliste, Juta. Saadjärvelt Kepp, Silvi ja Lääne, Elvi. Sadukülast mäletatakse tulnud Lillemägi, Marti ja veel kohalikke Muuli, Lembit, Pokk, Aleksander,

Kool, Meeli, Peet, Maie ja Saba, Aasa. Nii sai siis meie arvestuse järgi kokku 26 õpilast. Luule Narva-Juhkam mäletab, et sel ajal oli keskkoolis õppemaks 150 rubla. Alustatud keskkoolis oli vaid 8 klassi, aga iga aastaga tuli klass juurde, kuni sai 11. Lõpuklassini 1958. aastal jõudsid klassijuhataja Kalju Lutsu käe all 15 õpilast. Nemad moodustavadki meie keskkooli I lennu: Ants Alabert; Valdur Aarand; Leili Juhkam; Helgi Junts; Silvi Kepp; Ilmar Koppel; Mart Lillemägi; Heino Mauer; Lembit Muuli; Vello Pensa; Aleksander Pokk; Juta Seliste; Elvi Sikk; Tiiu Tamm ja Silvi Tiit.

Ell Maanso

Oleme Puurmani Gümnaasiumi viimane lend

1. Eiche, Egert, 2. Jõgi, Triin, 3. Kose, Angelli, 4. Kull, Meriliis, 5. Martinson, Marilyn, 6. Pekk, Tauno, 7. Rohtla, Kati, 8. Rätsep, Angelika, 9. Sillaste, Ivar, 10. Teugijas, Riin.

Meie klassijuhatajateks on olnud 10. klassis Maia Vösu, 11. Andres Juur ja viimasel aastal Karin Joasaar. Kui alustasime gümnaasiumis, liitus meiega Egert, kes tuli Võrust, ülejäänud olid vanad olijad. Alustasime oma gümnaasiumiteed kuldse kummena, mis on säilinud siiani. Keegi ei ole ära läinud ega juurde tulnud. Meie klassi on iseloomustatud sõnadega: ühtne ja kokkuhoi-

Gümnaasiumi lõpupilt 2013.

dev. Suunates aga pilku tulevikku oleme täiesti erinevatel seisukohtadel. Paljud meist on

otsustanud oma teed jätkata ülikoolis, ollakse huvitatud õigusteadusest, geenitehnolo-

giast, maastikuehitusest jne. Osa meist aga ei ole veel oma otsustes kindlad, kaheldakse erialade vahel, suundutakse sõjaväkke või mõeldakse töölemineku peale. Me oleme võimelised edukalt lõpetama, kui ainult ise seda väga tahame. Küsisin oma klassikaaslaste arvamust sellega seoses, vastati valdavalt, et ollakse kurvad, et tuleb lahkuda, samas oodatakse sisenemist uude ellu kaugeemale kodust. Oleme uhked, et oleme saanud õppida sellises imelises lossis.

Triin Jõgi, kirjutatud maikuus enne lõpueksameid

Suvi meie vallas

Suvi algas lastekaitsepäevaga

Ürituse avapauk anti noortekeskuse terras-sil. Silmailu ja kaasaelamist pakkusid tantsutüdrukud oma huvitavate ja graatsiliste etteastetega. Organiseeritud tegevused toimusid vallamaja ja noortekeskuse territooriumil. Enim elevust pakkus õnneloos, kus loosiratta taga toimetas Triinu Sinimets.

Saali oli sisse seatud töötoad. Hakkajad lapsed koos abiliste, õdede-vendade ja vanematega said endale meisterdada näpunukke (juhendas

Keiu Kess) ja isikupärasteid pliiatsitopse (juhendas Airi Sinimets).

Populaarsust kogusid iluteenused – Nelli Nõmme kelmikad punupatsid ja noortekeskuse hakkajate piigade Laura Põldmaa, Sandra Sinimets, Rezete Karu ja Maarja-Liis Miileri käe all lakitud värvilised küüned. Pikaks venis näo maalingute järjekord. Tublideks kunstnikeks olid Grete Sirge ja Laura Kivijärv. Vahvaid õhupalliloomi aitasid meisterdada õed Laura ja

Katrin Kivijärv. Tänuõnand perekond Kosele, eriti Riinile, kes kõiki soovijaid palavast ja putukaterohkest suvepäevast hoolimata hobusega sõidutas.

Suur, suur aitäh kõikidele, kes olid abiks päeva korraldamisel, läbiviimisel ja osalemisel! Aitäh Airi Sinimets, Puurmani Vallavalitsus, Puurmani noortekeskus ja taaskasutustuba ürituse toetamise eest!

Karmen Allev

Tammikul meil on hea elada, kauni Kaave jõe kalda peal...

6. juulil pidas Tammiku küla rahvas kokkutulekut. Tulnud olid nii praegused kui ka endised külaelanikud. Kokku saadi Välja talus, kuhu juba viis aastat tagasi istutas külarahvas oma küla tugevuse sümboliks tammeistiku. Lipp heisati masti ja tervitussõnu lausisid külavanem Gunnar Sinimets, vallavanem Rauno Kuus ja vallavolikogu esimees Tõnis Mauer. Külarahvas tänas oma tänukirjaga abivalmis külavanemat Gunnar Sinimetsa. Meie külaliikumise algatajale Helgi Anile oli valmistatud päris nimeline pink, kus ta võib nüüd mõnikord istuda, puhata ja uuteks külategemisteks jõudu koguda. Tähelepanuta ei jäänud ka Nadežda Nikluse tegevus külarahva heaks. Endiste külaelanike nimel tänas pererahvast Vello Pelisaar.

Muusikalise üllatuse tõi kokkutulnuile endine ansambel „Hellas“, mis koosnes just Tammiku küla noortest. Kohe moodustus ka lauluansambel ja juba toimuski ühislaulmine.

Külarahva tänu Helgile avaldus nimelise pingi kinkimises.

Meenutati küla ajalugu. Oma noorusajast külas pajatasid Liisi Hobustkoppel, Öie Sandel, Jüri Ellram ja Uno Saviauk. Toredad olid jutustajate meenutused ajast, mida tänased külaelanikud ei tea.

Kogu õhtu kuni hilisõõni tantsiti, lauldi, mängiti murumänge. Oskuslikult improviiseriti rahvatantse. Muusikat meeleoluks ja tantsuks mängis ansambel Felix-Band. Laulda oli mõnus Vello Pelisaare pilli

saatel. Koos lauldi külalaulu, millele lõi endine elanik Aino Kuusik (Saviauk) veel kaks lihasalmigi. Kõik olid aktiivsed kaasa lööma kokkutuleku igas ettevõtmises. Rõõm koosolemisest, lustimisest, jällenägemisest ja võimalusest tagasi tulla oma lapsepõlvradadele oli suur.

Suur tänu kõikidele korraldajatele, toetajatele ja Välja talu pererahvale!

Nadežda Niklus Männikult

Laagrisuvi

olid tublid, aktiivsed ja sõnakuulelikud.

Karmen Allev
lastekaitsetöötaja-
sotsiaalpedagoog

Laste muljed laagritest:

Politseilaagris oli väga vinged. Söögid olid väga head. Teise päeva õhtul käis üks mees meile oma elust rääkimas. Ma olin seda varem kuulnud, aga seekord rääkis ta detailsemalt. Seda, mida ta oli varem kogunud, ei tahaks mina kunagi läbi teha. Ma leidsin sealt uusi tutvavaid ja kindlasti tahaks minna järgmisel aastal uuesti!!!

Iga-aastane laager „Sõna ja teoga“ toimus Kamaris. Meid jagati gruppidesse ja siis algasid igasugused toredad töötoad, näiteks esmaabi, jalgrattasõit, püssi laskmine jne. Teisel päeval oli 7 km matk.

Igas kontrollpunktis oli üks ülesanne – paadisõit, püssilaskmine, vibu, noolemäng, esmaabi, jõuharjutused, heegeldamine jne. Matkalt tagasi tulles olime väga väsinud. Kolmandal päeval oli veemängud. See oli ikka väga tore ja lõbus. Me täname laagri korraldajaid ja lastekaitsetöötaja Karmen Allevit väga meeldiva laagri eest!

VALGEMETSA NOORTELAAGRIST

Sõitsime 09. juuli hommikul kaheksaks päevaks Valgemetsa noortelaagrisse. Meid jagati poisid-tüdrukud eraldi majadesse. Laagrielu oli väga tore, aga ei meeldinud see, et hommikul pidi vara ärkama. Ja ka see, et pidime tube koristama. Meile meeldisid väga õhtused üritused. Laagrisööök oli maitsev, lausa 4 korda söime päevas. Laagris oli väga tore.

1. mai jalgpalliturniirist

Õeldakse ju, et parem hilja, kui mitte kunagi ja seekordne 1. mai juubeliturniir Puurmanis viidi läbi 13. juulil. Seegi kord toetasid spordiüritust Wesico Projekt OÜ, Puurmani PÜ eesotsas juhi Arvi Kinguga, Vilkest OÜ ja Astemari OÜ härra Arvi Pettaiga ja Härjanurme Mõis eesotsas härra Peter Thomseniga. Maitsva söögi ja kuuma sauna eest täname

kokkasid ning saunakütjat. Turniiril osales 6 meeskonda, kes loositi kahte alagruppi. Meeskonnad olid väga võrdsed ja seekord naeratas õnn teise alagrupi meeskondadele. Turniiri võitis SK Imavere Forss, teisel kohal Väraska Originaal, kolmandal Rakvere, neljandal Tartu, viiendal Puurmani ja kuuendal Palamuse meeskond. Puurmani mängis oma parimas

koosseisus Jaanus Tuhkanen, Marek Võsu, Marten Järvi, Kristo Piiraja, Leo Lindman, Arsi Tupits, Raido Kruustük, Hannes Noormets, Rivo Madi ja Kaarel Sangernebo. Turniiri parimaks mängijaks tunnustati Alar Arula ja parimaks väravavahiks Enar Nilp. Loodame, et 1. mail 2014 peetakse 31. turniir.

Aare Järvik,
üks korraldajatest

Keskoolilõpetajate kokkutulekud

6. lend, kes lõpetas 1963. a

Puurmani lossis, kui olla seal kord õppinud, ei ole ainsatki paika, mis meelt ei liigutaks. Meie klass, 1963. aasta lõpetanud, on koos klassijuhatajaga teinud kokkutulekuid iga viies aasta ja muud aktsioone veel vahepealgi. Seitsmeteistkümnnesi tuldi kokku ka tänavu 17. augustil – kuhu mujale, kui lossi! Vähe on paiku Eestis, kus viiekümne aasta tagune lend saab tulla tagasi omaenda koolimajja. Neid maju ja koole pole tihtilugu enam olemaski. Meil, õnnelikel, on! Ja kuigi meie armas klassijuhataja Valli Kook otse ületulvava südamega tunnustas igal sammul kõiki oma lapsi, võttis uudis keskkooli kahanemisest põhikooliks alates käesolevast sügisest, koguni nime poolest Puurmani Mõisakooliks, ta tükiks ajaks täiesti sõnatuks. Löödud olid teisedki, kes seni veel ei teadnud, ometi kujunes kohtumine ilusamast ilusamaks.

Fassaadi kajavas kaar-akendega trepikojas, kus nähti üksüht taas silmast silma, läks rõõmsatest äratundmishüüatustest nii häälekaks, et raske oli kuulda omaenesei sõnu. Siis, ammu, see peaaegu kunagi nii ei olnud, see kuulub rohkem linna hiigelkoolide vahetunnimiljöösse: olime ju sõjalõpu tõsised ja hirmutatud saanud lapsed, kes kasvanud haarangute tulekumas ja Utsali polügooni pommimütsatuste saatel. Kes teadsid, et mets on kuri. Kolme klassikaaslase äkilisele ei-tea-kust ilmumisele koos suurepärase vene keele oskusega, ei olnud meil tookord ega tulnud niipeagi seletust. Vaid õpetajad teadsid, et Ants Annus, Rein Saffrik ja vanemateta Nikolai Kõivutalu, keda kasvatas vaid vend, on tagasi Siberist. Nõnda ei olegi mul mäletada, et klassis õpetajad iial oleks pidanud lärmist üle hüüdma. Ei mäleta rüselmist vahetunnis, küll aga män-

6. lend jälle lossitrepil.

giti niinimetatud lillesaalikulli, mis seisnes endises krahvi talveaias ühelt kastmisrestilt teisele hüppamises, kulliks lüüa sai vaid põrandal. Tuba toa ja trepp trepi järel täitsid ajaloolised ruumid poolelise sajandi taguse sisuga. Krahvi kabinetist, jahisaagikeldrist, varakambrist ja „norskamistoast“ krahvinna garderoobi ja kappkäimlani. Kuigi taastatud lille-linnukirjalised tapeedid, uhked kaminad ja eriti ahjud, saali laealuse helmenõõridega

põimitud bareljeefid on võrratud, otsis silm ikka lohukulunud trepiastmeid ja kingatald autentseid väljapuhastatud endisaja parketi lapikesi, nagu toa ja trepp trepi järel täitsid ajaloolised ruumid poolelise sajandi taguse sisuga. Krahvi kabinetist, jahisaagikeldrist, varakambrist ja „norskamistoast“ krahvinna garderoobi ja kappkäimlani. Kuigi taastatud lille-linnukirjalised tapeedid, uhked kaminad ja eriti ahjud, saali laealuse helmenõõridega

külge kinni“, täiendasid ringkäiku millegi hindamatuga.

Mäletan hästi lapsepõlvst neid mehi redelitel lükkamas pahtlibidataga lahti saalilae alt helmenõõre, millega meie, lapsed vahetundide ajal siis võisime mängida. Kõikjal sõitis üle labastamise ja lagastamise stalinlik sahk ning õlitatud parketid sõid kummikutallad kiiresti käsnataoliseks.

Alles nüüd said paljud esmakordselt tõusta valget keerdtreppi pidi lossitorni, kus lehvits sinimustvalge. Keldrikorruse söögisaalis mälestati esmalt nelja lahkunud vilistlasest klassikaaslast: Eda Sütiste (Köks), Eda Konsin, Olev Nõmmik ja Viivi Kütt.

Söödi tubli praad, mille juures kooli majandusjuhataja Liia Kekorainen käsi mängus. Teadjamad oskasid vaadata põllumehest koolivenna Vello Jalakase otsa, temagi näis olevat asjasse kuidagi segatud. Enim kokkutulekuid

on korraldanud oma kodus Elle Rohtla Jürikulast, kattes väljaõppinud toitlustajana alati ka kena laua. Seekordse suure valmistuse oli enesele võtnud Tiia Schmidt, oma-aegse ehitusministri Lauri Schmidt hiljutine lesk. Peipsi äärde Rannale oli töökas ja oskaja pere koos järeltulijatega rajanud nii võimsa suvekodu-kompleksi kaugale merre ulatuva muuliga, et seda ei oleks palju nimetada mõisaks ning hiljaaegu tõi nende looming perre presidendi tunnustuse konkursi „Eesti kaunis kodu“ võidu puhul. Tube oli igatahes neis rohelistest otsekui kohale nõiutud moodsais majades ja majakestes nii palju, üks teisest ilusam, et nende arvu ei osanud nimetada isegi kohe esimesse klassi minev Ralf.

21. august 2013,
Asta Põldmäe

Teised kokkutulekud
järgmises lehes

Küsimustele vastab Puurmani Keskkooli I lennu vilistlane Ants Alapert

1. Mis meenub Sulle Puurmani nime kuulmisel?

Mida vanemaks saad, seda häälekamalt hakkavad rääkima kohad ja asjad, millega elu jooksul oled kokku puutunud. Nii nagu paljudele teistele, meenub minulegi Puurmanit mainides sünni- ja kodukoht, kooliaeg, koolikaaslased ja õpetajad, kaunis park, tiik ja saarik. Ning muidugi koolimaja, mis on kordumatu, kuna tema väljanägemises pole midagi ühist nende koolimajadega, mis on ehitatud tüüpprojektide järgi. Veel meenuvad kevadised jääminekud Pedjal, mis olid ümbruskonna inimestele kui tasuta etendused, millega loodus sai korra aastas vaatajatele demonstreerida oma ürgset jõudu. Kool endises lossis on omaette vaatamisväärsus, oli seda enne ning on seda enam peale põhjalikku renoveerimist. Lossi ümbrisev park on aja jooksul muutunud nii

loomuliku arengu teel, kui ka inimese käe läbi. Ei saa öelda, et need muudatused alati pargi väljanägemisele kasuks on tulnud, kuid loodan, et kaunis park muutub veelgi kaunimaks, kui selleks leidub vahendeid, tahet ning inimesi, kes asjaga tegelevad. Külaskäikudel tiigisaarikule märkad kahjutundega, et siin pole majakest, mille hävingu põhjuseid ma ei tea. See õlgatusega majake sobis hästi saarikule, ta oli kui mälestusteraamat, tema konstruktsioonidele oli koolipoisid ja -tüdrukud graveerinud oma nimed. Ta oleks võinud seal edasi püsida. Kuigi ma ei salli ehitiste kritseldamist ja soodumist, siis siinkohal oleksin teinud erandi.

Minu koolitee algas Puurmanis 1947. a. ja lõppes 1958. a. kevadel, kui lõpetas keskkooli esimene lend, kuhu oli ka minul au kuuluda. 15 lõpetajast ei ela ega tööta Puur-

Ants Alapert oma pere kolme põlvkonnaga.

manis ühtegi klassikaaslast, kõik nad elavad suuremates keskustes. Sellest võib teha järelduse, et väljaränne ei ole ainult viimase aja nähtus, vaid sama esines juba aastaid tagasi. Puurmani teeb mulle lähedasemaks teadmine, et minu

ema ning tema 2 õde olid mõisaga tihedalt seotud. Nende mälestused on kaudselt ka minu mälestused. Isiklike mälestuste seas võin veel mainida, et meie pulmapidu peeti 1968. a. Puurmani lossis. Kodukohta külastades, mida teen kolm-neli korda aastas, on mul piisavalt sündmusi, mida meenutada. Siin elab veel inimesi, keda isiklikult tunnen. Soovin, et siinne elu läheks ikka paremuse poole ja oleks igati elamisväärne.

2. Millega praegu tegeled? Räägi oma perest.

Olen juba aastaid pensionär, kuid töötan tänase päevani käsunduslepingu alusel endises töökohas, milleks on AS Tere.

Minu esimene töökoht peale EPA lõpetamist oli Rakvere Piimatööstus, kus töötasin 9 aastat energeetikuna. Alates 1975. aastast sai minust Tallinna elanik ning tööle asusin Tallinna piimatööstuses, kus töötasin mitmetel ametikohtadel. Enne pensionile siirdumist protsessijuhina. Kõik mu eelmised ja viimane amet olid seotud tehnikaga ja eeldasid insenerioskusi. Ka viimane amet oli sellest vallast, kuna ta oli seotud automatiseerimisega ning arvutiga tehnoloogiliste seadmete ja protsesside juhtimisega. Enamus Tallinna piimatööstuse tehnoloogilistest projektidest olid minu projekteeritud. Kahjuks lõpetas piimatööstus Tallinnas selle aasta aprillis oma tegevuse, hoone lammutatakse ning tõenäoliselt lõpeb peatselt ka minu leping ettevõttega.

Abikaasa Vaiki lõpetas TPI, omandas erialased oskused raamatupidamises ning töötas pearaamatupidajana algul

Rakvere Piimatööstuses, peale Tallinna asumist linnavalitsuses ja hiljem veel teistes ettevõtetes. Praegu on ta pensionär. Suviti elame suvekodus Suurupis, kus jätkub tegevust mõlemale. Lapsi on mul üks. Poeg Mart lõpetas TPI puidutehnoloogia eriala ning tegutseb ühe omanikuna firmas, mis tegeleb pehmeööbli tootmisega. Lapselapsi on mul pojapoeg ja pojatütar. Nemad õpivad Väike-Õismäe Gümnaasiumis.

3. Kuidas võib olla Sinu tööst kasu oma koduvalla inimestele?

Sellele küsimusele otsest vastust pole. Kuidas minu tööst kodukohale kasu on, tahaks ka ise teada. Küllap mingi kaudne kasu võib olla, kuid seda kirjeldada käib üle jõu. Kõik meie tööga loodud väärtused pannakse piltlikult ühte anumasse ning jagatakse siis laiali üsna keerukaid teid mööda ning jääb lootus, et midagi jõuab ka kodukohta.

Õnnitleme augustikuu eakaid sünnipäevalapsi

Silvi Kukk	01.08.42
Veera Koll	02.08.40
Valve Mölder	05.08.33
Erna Adel	06.08.30
Silvi Lemberg	08.08.39
Meeta Jalakas	12.08.36
Virve Priks	13.08.30
Väino Smilinoff	13.08.42
Teresa Laukus	19.08.24
Veera Peenema	22.08.24
Lii Parv	24.08.28
Valve Pensa	24.08.37
Ilda Kõrve	25.08.26
Aleksandra Luga	25.08.31
Uudo Peets	25.08.40
Enn Pensa	25.08.42
Arvi Kink	27.08.42
Maido Uusküla	29.08.36
Evald Raud	29.08.41
Õie Möldri	30.08.27

Õnnitleme septembrikuu eakaid sünnipäevalapsi

Milvi Bellu	01.09.41
Vaike Vaher	02.09.32
Heino Kondas	02.09.41
Tõnu Piir	05.09.42
Elle-Maie Pungar	07.09.31
Elmar Joosing	10.09.35
Hilja Päärendson	12.09.25
Linda Kool	12.09.29
Erika Nõgene	12.09.41
Hilma Kask	13.09.35
Mari-Liis Rumvolt	14.09.35
Hans Kokkuta	20.09.32
Maie Vilbaste	20.09.36
Velju Paju	20.09.37
Niina Kallas	20.09.42
Vilja Sinimets	21.09.37
Karli Kukk	22.09.21
Maie Aruoja	22.09.35
Heili-Benita Kubja	25.09.32
Evi Liiker	26.09.31
Helmi Ainsar	29.09.28
Eha Sikk	29.09.43

AS Emajõe Veevärk teatab Puurmani tarbijatele

Käesolevaga teatame, et vastavalt Konkurentsi- ameti otsusele nr 9.1-3/13-011 04.06.2013 kehtestatakse AS Emajõe Veevärk poolt teenindatava piirkonna elanikele ja ettevõtetele alates 1. augustist 2013 uued teenuste hinnad alljärgnevalt:

1) tasu tarbitud vee eest: 1,219 €/m³ käibemaksuta; 1,463 €/m³ koos käibemaksuga 2) tasu reovee ärajuhtimise eest: 1,542 €/m³ käibemaksuta; 1,850 €/m³ koos käibemaksuga

Sünne Mäll, AS Emajõe Veevärk

Tartu mets
ostab
metsakinnistuid
Teeme teile parima
pakkumise!
tel 5557 7007
www.tartumets.ee

Metsakeskus.ee
Ostame kasvavat metsa ja
metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla
tehtud raietega või
asetseada piiranguvööndis.
Info 56 11 900

Autoremont, hooldus, varuosad.
Autodele vanusega alla 2000. aastat
hind poole soodsam.
Telef 511 0742, Altermann

Ostan parima hinnaga seismajäänud kodumasinaid/elektroniikat, autoromusid, tsikleid, põllutehnikat, rattaid, tööriistu, metalli jne. Transport, äravedu, demontaaž TASUTA!
Info: 589 47301

Mälestame

REET LIIVA 1950-2013
VALDEKO TUUR 1947-2013
RENATE NOORMETS 1923-2013
AUGUST VAHTRIK 1935-2013

Õnnitleme pisipere sünni puhul

MARILIIS EESPERE,
vanemad Manni Oja ja
Mario Eespere

RHETT PÄLL,
vanemad Kristel Pruuli ja
Alar Päll

ANNA DAVISON,
vanemad Marina
Semtšenko ja John
Alexander Davison

ANDER PAVLOV,
vanemad Aleksandra
Rähn ja Janek Pavlov

Ausõna, see on meie valla lugu

Igal meist on noorusmälestusi, mis on kaunid ja soojendavad hinge. Mõni nendest ei unune kunagi ja rõõmustab veel vanuigi. Kuigi – endale aru andes – tundub see vahel veidi arusaamatu. Mulle jutustatud konkreetne lugu oli järgmine: „Olin töötajaks mees ja töötasin vene ajal töödejuhatajana. Läksin kord kontrollima enne viljakoristusega kuivati olukorda. Ja juhtusin parasjagu peale poisikestele, kes harjutasid silma ja käe täpsust elevaatoritorni kõige kõrgema neljaruudulise akna klaasi kallal. Kolm ruutu oli juba katki, kui mulle tuttavad külalised kadjama panid. Teadsin, et kaebama ma ei lähe, saan korralekutsumisega ise hakkama. Ja siis korraga – võtsin ise maast kivi ja sihtisin... Köll! ning killud lendasid. Küll oli hea ja mõnus tunne, panin käed tagumikule ja vaatasin ringi ning nautisin oma osavust. „Olen ikka veel vormis!“ mõtlesin. Eneseõigustuseks sellele poisikesetembule võin öelda vaid nii, et katkivisatud kolme ruudu parandamiseks tuli aken nagunii alla tuua.

Puurmani Vallavalitsuse poolt esitatud järgmised kaunid hooned (kinnistud) said 2013. a mastivimplid: Pikknurme külas „PROIMA“, omanik Margus Möldri; Jõune külas „TEDRE“, omanik Olev Teder, Tammiku külas „VÄLJA“, omanik Vilja Sinimets ja Puurmani alevikus „KOOLI“ kinnistu (Puurmani loss), omanik Puurmani vald.

Foto: Marit Karp

TÄNAME IMBIT, KES AITAS MEILE ÖMMELDA TOREDAD RAHVARIIDEID! AITÄH Sulle!
SUURED JA VÄIKESED TANTSIJAD

Puurmani
UUDISED

Toimetaja Eil Maanso
Telefon 773 7101
ell.maanso@neti.ee

Tiraaž 700
Väljaandja Puurmani Vallavalitsus
Trükk OÜ VALI Press